

Jaarverslag

2019

Het totaal aantal bezoekers dat in 2019 De Harmonie bezocht bedroeg **202.437**

Dit betrof zowel bezoekers van ons culturele aanbod: **125.177, als bezoekers uit de zakelijke markt: **77.260****

Als Stadsschouwburg zijn we stevig geworteld in Leeuwarden en nemen we als hoofdstedelijk theater van Friesland een belangrijke plek in. De Harmonie wil meebewegen met de nieuwe tijd, en met haar programma en werkwijze aansluiting blijven vinden bij actuele ontwikkelingen zodat de functie als theater en muziekcentrum ook de komende jaren adequaat kan worden ingevuld. Ook ná het topjaar van LF 2018 dat heel Friesland en Leeuwarden in cultureel opzicht een jaar lang in zijn greep hield. En ook na de deze periode waarin Covid 19 ons theater voor ongekende uitdagingen stelt.

Het was ons doel om in 2019 binnen de gegeven financiële kaders, te streven naar versterking in het programmeringsprofiel, en daarbij ook een verbreding in onze doelgroepen te realiseren.

Dit is ons gelukt.

Marc Kuipers
Voorzitter bestuur

Marijke van der Woude
Directeur

In 2019 waren er **324 voor-**
stellingen en concerten in
De Harmonie te zien met een
gemiddelde zaal-bezetting
van **322 bezoekers** per
voorstelling /concert

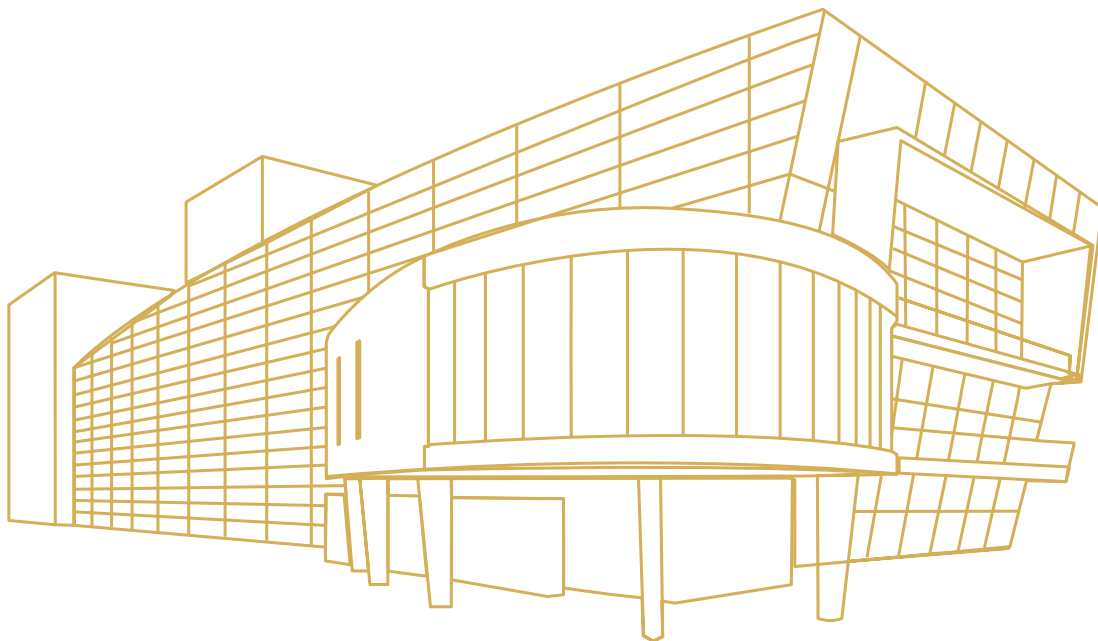
Programmering

De Harmonie presenteerde in 2019 een breed, cultureel divers, en actueel programma waarin uiteenlopende doelgroepen zich konden herkennen; alles van musical, toneel en muziek-theater, tot aan opera, klassiek en jeugdvoorstellingen, popcultuur tot cabaret.

Wij hebben hierbij ingezet op een passende en consistente programmaliijn, waarbij wij gerichte keuzes maakten tussen artistiek- en commercieel aanbod.

Ook zijn wij nieuwe allianties en samenwerkingsverbanden met andere culturele en maatschappelijke partners aangegaan. Bij dit alles voelde het voor ons als vanzelfsprekend om een belangrijke bijdrage te blijven leveren aan de legacy-gedachte van LF 2018 en daarom hebben wij de versterking van het artistieke aanbod en het bereik van een bredere nieuwe doelgroep, die wij in 2018 in het bijzonder wisten te bereiken, in 2019 een vervolg gegeven.

**“Het waanzinnig knappe spel,
Mozarts muziek en de rijk
geschakeerde enscenering zijn
genadeloos en van een kwellende
schoonheid” - Trouw ★★★★★**

Wat was er in 2019 te zien?

Amadeus was de officiële openingsvoorstelling van het seizoen 19/20, en een absoluut hoogtepunt. Deze grootschalige voorstelling die werd bekroond met Rony Awards en Olivier Awards vormde met een sterrencast met o.a. Mark Rietman en sopraan Lucie Chartin, in een indrukwekkend decor een zeer succesvolle aftrap van het seizoen.

Bijzonder was ook dat 40 koorleden van het stedelijke operakoor Amadeus uit Leeuwarden meezongen in deze voorstelling. Samen met een live orkest op het toneel kreeg het publiek in de AEGON-zaal dan ook een prachtig spektakelstuk gepresenteerd die in zijn aard een heel fraai voorbeeld was van hoe je op een professionele manier een brug kunt slaan tussen de absolute top en lokaal talent.

Cabaret, musical en muziek

De Harmonie toonde in 2019 veel cabaretvoorstellingen. Zo waren de volgende voorstellingen allemaal uitverkocht: Bert Visscher (vier keer!), Peter Pannekoek, Henry van Loon, De Lama's, Erik van Muiswinkel, Rundfunk, Patrick Laureij, Brigitte Kaandorp, Theo Maassen en Arjen Lubach. Soundos en Nienke Plas waren voor het eerst in De Harmonie te zien. Nienke Plas zorgde het afgelopen jaar voor een verkoop record! Binnen 15 minuten wist ze de zaal volledig uit te verkopen. Een onverwacht groot succes waren de Cabaret Cafés. Het is mooi om te zien dat met name jongeren de Cabaret Cafés goed weten te vinden.

Niet alleen cabaret deed het goed in 2019. Ook de grote muzikale shows en concerten wisten het publiek te boeien. Bijvoorbeeld De Edwin Evers Band, Queen The Music (een landelijke première), Pink Floyd Project XXL, Suzan & Freek, Ilse DeLange, De Dijk, Danny Vera en Waylon. Daarnaast was ook de eerste editie van Harmonie Unplugged een groot succes.

- jaarverslag 2019 -

Bijzonder in het rijtje met successen is 'Annie de Musical'. Deze musical van de Theateralliantie was maar liefst vier keer in De Harmonie te zien. Met een gemiddelde bezetting van 700+ bezoekers had De Harmonie landelijk het best bezette gemiddelde van alle theaters.

De inzet vanuit De Harmonie om meer publiek bij muziektheater te betrekken werpt haar vruchten af. Orkater, dat in 2019 onder andere te zien was met de voorstellingen 'Guilty until Proven', 'Zeitgeber' en 'Konvooi', had in onze regio eerder moeite met het vinden van het juiste publiek. Acties en gerichte Social media campagnes maken nu echter dat hier beweging in lijkt te komen. Dit tot grote tevredenheid van Orkater waarmee de samenwerking erg goed is geworden. 'Lost Tango' van Via Berlin, Orkater en het Ragazze Quartet met Carel Kraayenhof was bovendien in een mum van tijd uitverkocht.

"Tangomuziek, dans en poëtische teksten vormen de ingrediënten van deze familietragedie en zuigen je vanaf minuut één in een melancholische sfeer waar je niet gemakkelijk weer uitkomt"

- De Telegraaf ★★★★★

Liefhebbers van klassieke muziek kwamen aan hun trekken met onder andere het Noord Nederlands Orkest, Nederlands Blazers Ensemble, Nederlands Kamerkoor, De Nederlandse Reisopera, Holland Baroque en Combattimento. En naast de serie van Dutch Classical Talent kreeg jong klassiek muziktalent uit de regio de kans ervaring op te doen bij onze vrij toegankelijke lunchconcerten, en verzorgde het Frysk Jeugd Orkest tijdens Moederdag een zeer fraai concert.

Begin september 2019 bracht het 42-koppige Noordpool Orkest een bijzonder filmconcert in De Harmonie. In 'WAD live' stond een muzikale filmhommage aan de rauwe en pure schoonheid van de Nederlandse wadden centraal. Dirigent Reinout Douma bewerkte de muziek van Boy Edgar, en verteller en regisseur Ruben Smit zorgde voor de omlijsting.

“Doorgaans dient muziek puur als begeleiding van een film, is zij ondergeschikt aan de beelden. Bij Wad Live, is de muziek minstens zo belangrijk. Geen underscore maar upperscore, zeg maar. Toch zit Douma's veelkleurige arrangement de beelden nergens in de weg”

- Dagblad van het Noorden

★★★★

De Harmonie ziet al een aantal jaren een toename in de bezoekersaantallen van opera. In de AEGON-zaal waren in 2019 gemiddeld zo'n 600 bezoekers te gast. Bijvoorbeeld bij 'Eugen Onegin' van Tsjaikovski of 'Il barbiere di Siviglia' van Rossini. Bijzonder is ook dat 'Die tote Stadt' van Erich Korngold (Nederlandse Reisopera), een opera die wat minder makkelijk toegankelijk is, bij ons publiek in zeer goede aarde viel.

"Meeslepend, ontroerend, spannend, opwindend, bloedmooi"

- Trouw ★★★★★

"Bloeiend in klank en kleur"

- NRC ★★★★★

Er waren prachtige en goede toneelstukken te zien zoals 'Decemberdagen' van Rudolphi Producties, #niksteverbergen van de Verleiders, en 'De Waarheid' met Huub Stapel en Johanna ter Steege.

Met de voorstelling 'Brave New World 2.0' van het Noord Nederlands Toneel, Club Guy & Roni & Asko | Schonberg brachten we science fiction naar het theater in de regie van Guy Weizman (winnaar regie-prijs). Met 23 acteurs, dansers en musici zorgde regisseur Guy Weizman voor een actuele en moderne voorstelling die heel goed ontvangen werd bij een jonger publiek.

"De prikkelende inhoud, ge-combineerd met het topensemble, maakt 'Brave new world 2.0' tot één van de meest intrigerende voorstellingen van dit theaterseizoen."

- NRC Handelsblad

★★★★★

Ras artiesten Arjan Ederveen en Jack Wouterse schotelden ons in 2019 opnieuw een bonte stoet aan personages voor. De voorstelling 'ZIN' was de afsluiting van een tragikomische trilogie over afscheid, vriendschap en de tijd die verstrijkt.

“Zin’ is een toneelstuk-in-een-toneelstuk dat met bijna niets te vergelijken is”

- De Volkskrant ★★★★★

Uit de vele actuele voorstellingen was 'GAS' van Toneelgroep Jan Vos i.s.m. het Noord Nederlands Toneel ook een opmerkelijke publieksliefeling. De voorstelling bracht het verhaal over de gaswinning in de afgelopen zestig jaar en ging over de maatschappelijke catastrofe, verweven met een indringend familieverhaal.

**Eén van de beste voorstellingen
van het seizoen, volgens
het Nederlands Theaterfestival**

Met de voorstelling 'En toen schiep God Mounir', bracht Mounir Samuel een hedendaags scheppingsverhaal dat tot nadenken stemde, waarin tal van identiteiten (zoals kleur, afkomst en religie) werden afgepeld. "Ik bots voortdurend op de muren van onze hokjesgeest. Met deze voorstelling wil ik bereiken dat grenzen vervagen. Dat een moslim een kijkje krijgt in de christelijke keuken en andersom. Dat mannen na afloop hun vrouwelijkheid ervaren, vrouwen trots zijn op hun kracht en de mens diens gelaagdheid omarmt."

Noordelijke gezelschappen

foto: Karlsson van het dak

Een bijzonder wapenfeit is dat het jaar 2019 werd afgesloten met een door Tryater gemaakte familievoorstelling: Astrid Lindgren's 'Karlsson fan it dak'. Deze familievoorstelling was een coproductie met De Harmonie die maar liefst 19 keer speelde en waarmee we in gezamenlijkheid een breed publiek van 4300 mensen hebben bereikt. De voorstelling stond onder regie van Tatiana Pratley, de nieuwe artistiek directeur van Tryater. Tatiana: "Het was mijn droom om een grote kerstvoorstelling voor het hele gezin te maken in het Fries. Hoewel "Karlsson van het dak" voor veel kinderen een nieuw verhaal van Lindgren is, zie ik het als haar meest humoristische en magische werk over moed en zelfvertrouwen."

"Tryaterkryst fol optimisme"

- Leeuwarder Courant ★★★★★

"Karlsson fan it dak verdient landelijke toer"

- Friesch Dagblad ★★★★★

"De bêste Karlsson foar it bêste krystgefoel"

- De Moanne

Wat toneel betreft presenteren De Harmonie ook een variëteit aan jeugd- en jongerengezelschappen, waaronder een aantal grote zaalvoorstellingen van bijvoorbeeld Theater Rotterdam en ook theater van de Bis-gezelschappen zoals het Noordelijke jeugdtheatergezelschap Het Houten Huis, of NTjong, BonteHond, Het Laagland, De Toneelmakerij en DOX kregen een plaats in ons programma.

**een variëteit aan
jeugd- en jongeren-
gezelschappen**

**De VSCD-Jeugdtheaterjury
reikt jaarlijks de Zilveren
Krekel uit. Dit zijn
voorstellingen in de categorie**

**‘meest indrukwekkende
jeugdproductie’**

**Alle drie de voorstellingen
waren in De Harmonie te zien**

De jury over Martin Luther King: 'Een aangrijpende muziektheatervoorstelling met prachtig spel en muziek die pijnlijk duidelijk maakt dat de strijd van Martin Luther King nog even actueel is. Door de slimme regie worden we van toeschouwers deelnemers in een mars voor gelijke rechten.'

Martin Luther King (8+) van Urban Myth

De jury over Motors: 'Stoer, flitsend, energiek maar ook kwetsbaar en ontroerend dat is Motors van 155. Dans en motorstunts worden afgewisseld met persoonlijke en kwetsbare verhalen over passies, angsten en onzekerheden. Zo ontstaat een enerverende voorstelling over identiteit, seksualiteit en machogedrag. Een totaalervaring waarbij alle zintuigen geprikkeld worden.'

Motors (14+) van 155

- jaarkverslag 2019 -

De jury over Het Verhaal van het Verhaal: 'Wachten was nog nooit zo leuk als bij Het Verhaal van het Verhaal van Jetse Batelaan. Van oermens tot mediaster, waar ben je zonder verhaal?'

Het Verhaal van het Verhaal (8+) van Theater Artemis en het Zuidelijk Toneel

In 2019 waren er in De Harmonie prachtige dansvoorstellingen te zien. Van modern tot klassiek. Van toonaangevende gezelschappen als Club Guy & Roni, Nederlands Dans Theater en Nicole Beutler Projects, tot de urban dansvoorstellingen ‘Motors’ van 155 en ‘Between Us’ van The Ruggeds

Trots zijn we op het Nationale Ballet dat met 'De Notenkraker' het publiek weet te raken. De ultieme kerst-voorstelling van een orkest en ballet dat al meer dan twee eeuwen kwaliteit laat zien. Tijdloos en klassiek.

Ook 'Unboxing Ballet' van Het Nationale Ballet | Junior Company was in 2019 een van de meest succesvolle dansvoorstellingen. Volledig uitverkocht. Volgens De Theaterkrant 'een slimme afwisseling van klassiek ballet met moderne dans'.

Nicole Beutler Projects bracht met *Metamorphosis* een topprestatie. Deze dansvoorstelling was een sublieme crossover tussen dans, hedendaagse opera en beeldende kunst. De Harmonie wist met slimme marketinginspanningen een groot deel van het reguliere operapubliek naar deze uiterst uitdagende productie van choreografe en regisseur Nicole Beutler te brengen.

**een sublieme
crossover
tussen dans,
hedendaagse opera
en beeldende kunst**

De Harmonie maakt de weg vrij voor talent. In 2019 was onze gehele programmering gelardeerd met presentatiemogelijkheden voor jong talent. Dit betrof programmering door alle kunstdisciplines heen, en varieerde van mogelijkheden voor starters tot aan mogelijkheden voor talent dat al een flink eind op weg is om de top te bereiken. In 2019 boden wij onder andere een podium aan:

Meeuw Jonge Theatermakers. In 2019 presenteerden wij de voorstelling 'Een nacht niet slapen', met maar liefst vier voorstellingen in De Harmonie. In de foyer was aansluitend een uniek en vernieuwend randprogramma ontwikkeld waarbij de jonge onderzoekers van Meeuw het publiek meenam in een real life bordspel.

“De Harmonie is ons huis theater, we zouden niet anders willen” zegt Hilde Mulder de artistiek leider van het gezelschap. “Al onze reisproducties gaan er feestelijk in première en het is naast ons eigen gebouw een tweede thuis.”

Dutch Classical Talent – Tour & Award is een promotietraject voor jong klassiek talent uit Nederland. Op basis van audities kiest een vakjury de finalisten die het Tour & Award-traject doorlopen. De deelnemers spelen in twaalf concertzalen van Nederland, waaronder De Harmonie. In 2019 stonden de volgende talenten in De Harmonie:

Nuala McKenna, cello
Pieter van Loenen, viool
Ramon van Engelenhoven, piano

Om een nieuw publiek voor de Dutch Classical Talent concerten te bereiken heeft De Harmonie een nieuw, modern podiumbeeld neergezet voor deze concertreeks. Zo creëerden we een uitstraling die past bij deze tijd en bij jong talent. Er is gewerkt met projecties en verschillende kleuren sfeerbeelden die passen bij het optreden van de artiest. Deze lijn is goed ontvangen en is verder doorgezet in 2020.

**DUTCH
CLASSICAL
TALENT**

De Zilveren Vork

De Harmonie vindt het van groot belang dat jong talent kansen krijgt zichzelf te presenteren in de concertzaal. Daarom wordt jaarlijks De Zilveren Vork uitgereikt. Deze prijs wordt door de Vrienden van De Harmonie beschikbaar gesteld. Een vakjury bepaalt samen met het publiek wie als beste uit de bus komt. De prijs bestaat uit een onderscheiding in de vorm van een zilveren vork en een geldbedrag van € 1.000,-.

In 2019 reikte directeur Marijke van der Woude De Zilveren Vork uit aan pianist Florian Verweij en tenor Sander de Jong

De Aegon Future Generation Award

Deelnemers aan het Cabaret Café maken kans op het winnen van de Aegon Future Generation Award. Deze onderscheiding geeft de winnaar het recht om het seizoen er op terug te keren in De Harmonie met een eigen programma en daarbij het prijzengeld van €1.000,- te investeren in de creatie of optimalisatie van de eigen show. De award ging in 2019 naar Victor Luis van Es.: “Victor is een nieuw, aanstormend en ontwapenend talent. Hij presenteerde de mooiste en meest gedurfde verhalen van de vier avonden Cabaret Café. Het zou ons niet verbazen als Victor Luis heel groot gaat worden”, zei de jury.

**De prijs is mede mogelijk
gemaakt door Aegon**

**“Victor is
een nieuw,
aanstormend
en ontwapenend
talent”**

Tijdens het Culturele Hoofdstadjaar in 2018 heeft De Harmonie een onderscheidend aanbod kunnen realiseren met prachtige voorstellingen en veel bezoekers. Dit programma kon worden samengesteld met behulp van een extra budgetbijdrage van de organisatie LF 2018. Met de resterende baten uit dit LF2018-programma 'Strangers on Stage' konden wij in 2019 de volgende voorstellingen realiseren:

- *Agrupación Señor Serrano – Birdie*
- *Kommil Foo – Oogst*
- *Air Play – Acrobuffos*
- *Stormram Meets The Fringe, het festival voor jong regionaal en nationaal talent*

Voor deze editie is een unieke samenwerking aangegaan met het Amsterdam Fringe Festival. Hierdoor konden de bezoekers producties van de noordelijke collectieven zien maar ook 'the best of the Fringe voorstellingen' uit Amsterdam bewonderen. Dit leverde verbazingwekkende, gekke, experimentele, mooie, spraakmakende en bizarre producties op.

Samen met Explore the North presenteerde De Harmonie: AquaSonic. De opera *Between Music*, was een opera ónder water, met muziek vanuit immense aquaria, een concert zoals het klonk in Atlantis. Vijf muzikanten speelden en zongen in vijf grote watertanks en namen het publiek mee naar hun gewichtloze onderwaterwereld. Vanaf het moment dat AquaSonic in première ging, kreeg het gezelschap alleen maar juichende kritieken. Explore the North en Stadsschouwburg De Harmonie zijn er trots dat ze deze onwaarschijnlijke internationale ervaring konden presenteren.

Vijf muzikanten speelden en zongen in vijf grote watertanks

Sinds jaar en dag is het FSF een begrip in Leeuwarden en omstreken en binnen de programmering van De Harmonie is het een bijzondere eend in de bijt. Op verzoek van de Gemeente Leeuwarden is het festival in 2001 ondergebracht bij Stadsschouwburg De Harmonie. Hiermee wilde de Gemeente een vaste en stabiele uitvalsbasis voor het festival garanderen. Het festival draaide in 2019 haar 39e editie. In dit jaar waren er in totaal ruim 70 nationale en internationale acts te zien, met meer dan 150 optredens.

Met gemiddeld 60.000 bezoekers in de stad heeft het straatfestival een belangrijke economische spin-off.

Het is mooi om te zien dat de reputatie van De Harmonie ook door professionals wordt onderschreven. Stadsschouwburg De Harmonie mocht zich namelijk in 2019 opnieuw 'Het Meest Gastvrije Theater van Nederland' noemen. Niet eerder in de geschiedenis lukte het een theater in Nederland om deze prijs, afkomstig van de Kunstenbond, twee keer op een rij gegund te krijgen.

- jaarverslag 2019 -

Het Meest Gastvrije Theater van Nederland

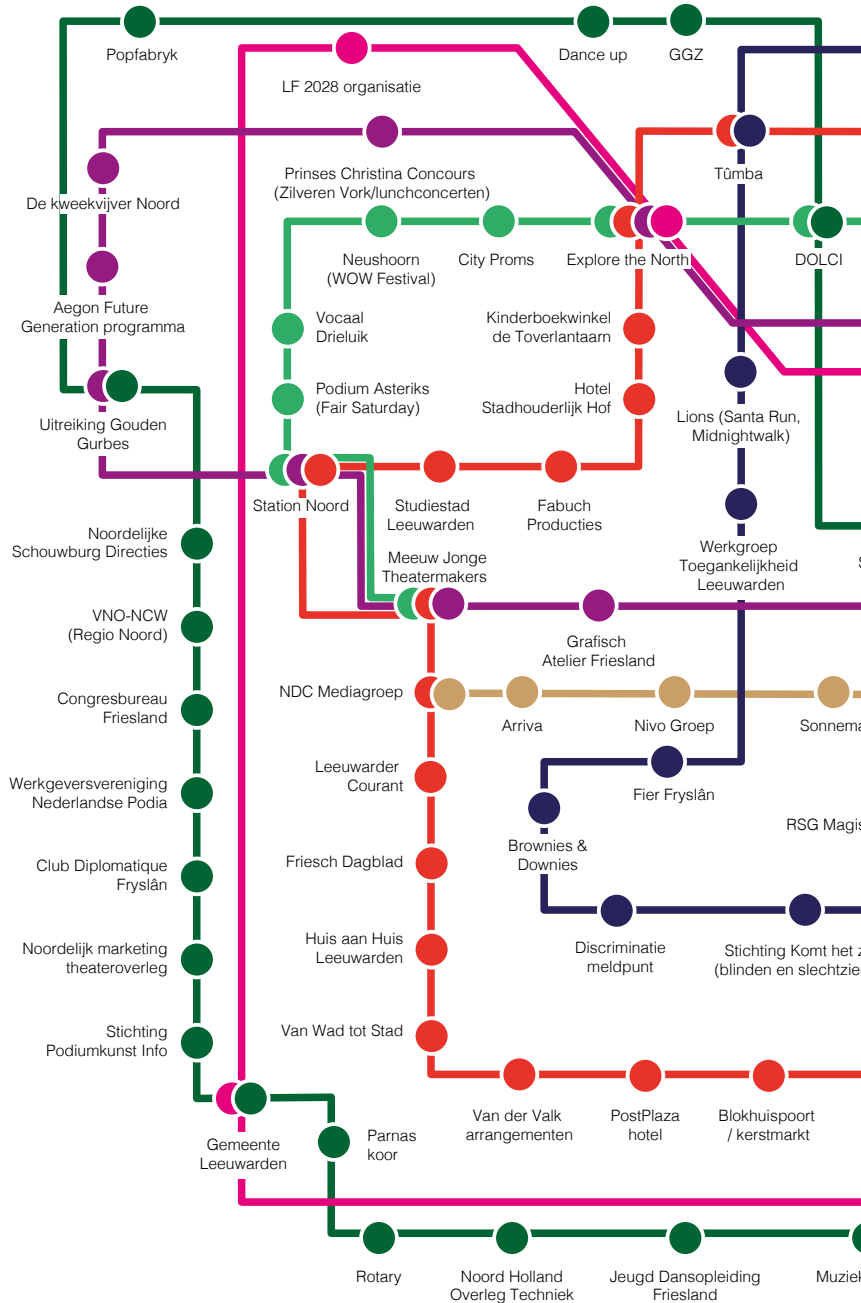
Samenwerkingspartners

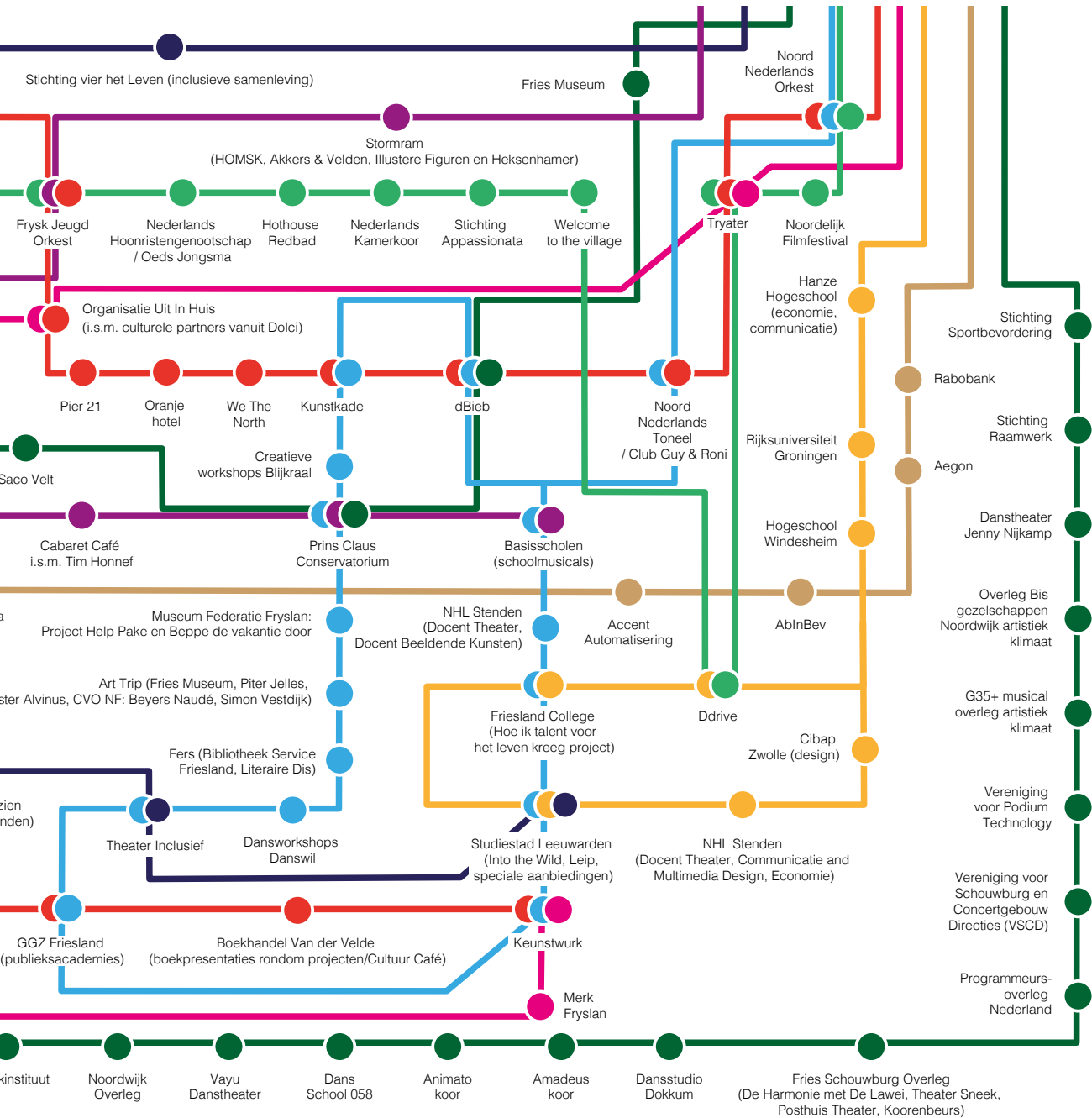
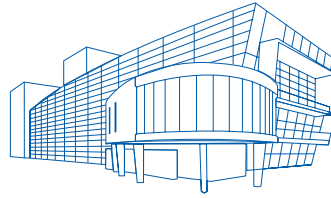
Netwerk van samenwerkingspartners van De Harmonie

Legenda

- Artistiek klimaat: Co-producen en programmeren
- Educatie & participatie
- Legacy LF 2018
- Publieksbereik
- Inclusieve samenleving
- Talentontwikkeling
- Stages & werkervaring
- Expertise deling, lobby en publiekswerk
- Sponsors

- jaarsverslag 2019 -

Het totaal aantal bezoekers van De Harmonie bedroeg in 2019 202.437

Dit betreft zowel bezoekers van het culturele aanbod als bezoekers van de zakelijke events.

In totaal organiseerde De Harmonie in het jaar 2019 873 activiteiten

Totaal aantal bezoekers van De Harmonie

Het totaal aantal bezoekers van De Harmonie bedroeg in 2019 202.437. Dit betreft zowel bezoekers van het culturele aanbod als bezoekers van de zakelijke events. In totaal organiseerde De Harmonie in het jaar 2019 873 activiteiten.

- In 2019 waren er 475 culturele evenementen in De Harmonie te zien waarmee wij 125.177 bezoekers wisten te bereiken, met een zaalbezettingspercentage van gemiddeld 60%.

Deze culturele evenementen zijn te verdelen in 324 voorstellingen en concerten en 151 overige culturele evenementen, waaronder inleidingen, cursussen, lunchconcerten en randprogrammeringsactiviteiten.

- De programmering van voorstellingen en concerten trok 104.330 bezoekers

- De programmering van het randprogramma trok 20.847 bezoekers.

In 2019 betrof het aantal zakelijke verhuringen 398 events. Deze zijn onder te verdelen in zakelijke verhuringen en de meer maatschappelijke verhuringen. In totaal wist De Harmonie met de zakelijke events 77.260 bezoekers te bereiken (zie hoofdstuk 3. Horeca & Events).

Het bereik in 2019

Het gemiddelde bezettingspercentage van de genres over geheel 2019 ziet er als volgt uit:

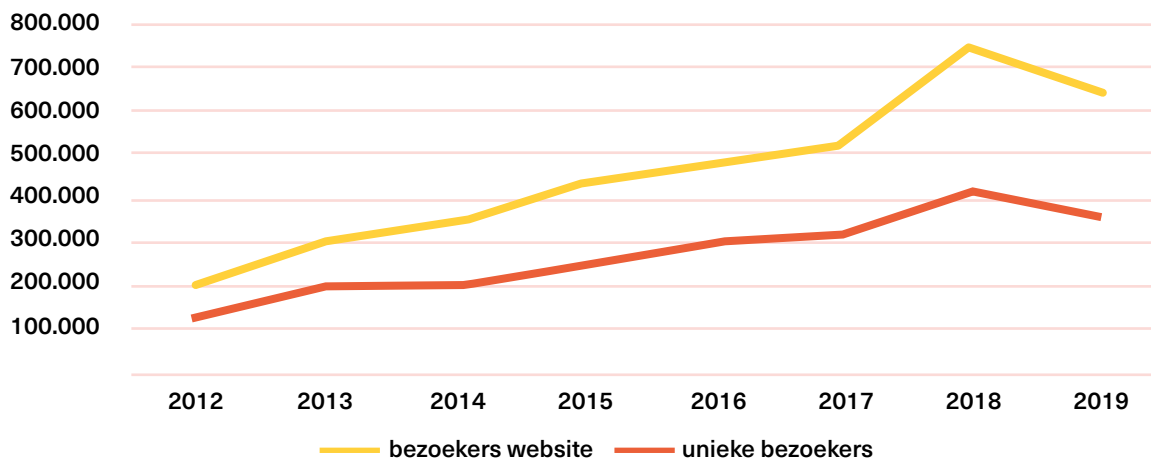
Rijlabels	Aantal voorstellingen/ activiteiten	Totaal aantal bezoekers	Gemiddelde bezettingspercentage
Cabaret	66	25.981	74%
Comedy	6	1.866	68%
Culturele verhuring	39	7.983	46%
Cursus	20	751	60%
Dans	22	5.194	48%
Educatie	28	4.669	43%
Entertainment	14	5.489	72%
Festivals & Events	3	1.381	74%
Fries	4	1.686	96%
Inleiding	39	2.641	69%
Intern	8	1.812	65%
Jeugd & Familie	69	15.411	59%
Jongerentheater	10	1.362	65%
Klassiek	17	3.606	51%
Literair	7	478	51%
Musical	21	11.315	65%
Muziek	41	17.769	60%
Muziektheater	16	5.743	56%
Opera	8	2.740	50%
Randprogrammering	58	153	73%
Theatercollege	3	1.791	79%
Toneel	37	5.637	42%
Visueel theater	8	903	43%
Workshop	3	49	58%
Eindtotaal	547	126.410	59%

De Harmonie online

Gegeven het feit dat 2018 het culturele hoofdstadjaar was, is het goed om te zien dat De Harmonie in 2019 het bezoek aan de website weet vast te houden. Het bezoek aan onze website is ten opzichte van 2018 iets teruggelopen, maar in vergelijking met 2017 en de jaren ervoor hebben we nog steeds een mooie oplopende lijn.

Jaar	bezoek	unieke bezoekers
2017	528000	318.000
2018	741.000	410.000
2019	640.000	360.000

Verloop bezoekers website

Online verkoop en impact social media

De Harmonie is blij dat steeds meer mensen de stadsschouwburg weten te vinden op Facebook. In 2019 hebben we ruim 36.000 volgers. Gemiddeld bereiken we hiermee dagelijks(!) zo'n 7.500 personen. Dat is heel bijzonder want landelijk blijft alleen Koninklijk Theater Carré ons nog een beetje voor.

Waar De Harmonie begin 2019 nog op 2.000 instagramvolgers stond, staat dit aantal eind 2019 op ruim 6.000. Het feit dat harmonie.nl en de Social media kanalen van De Harmonie steeds beter worden bezocht, is ook terug te zien in de verkoop van tickets. Ruim 73% koopt nu tickets online.

Online nieuwsbrieven

Meer en meer zien we dat onze nieuwsbrieven aanzetten tot directe verkoop van tickets. Dit is van toepassing op alle genres. Voor elke doelgroep maken we een specifieke adreselectie uit onze database met ruim 80.000 mailadressen.

De Harmonie heeft in maart 2019 een Gouden Toegift uitgebracht, in juni volgden de nieuwe Harmonie Agenda 19/20, de Educatie Agenda en de Harmonie Zakelijk Agenda. In september verschenen de Klassieke Agenda en de 'UIT in Huis' krant (in samenwerking met Kunstkade, andere Dolci-leden en NDC). Vlak voor de zomer kon Stadsschouwburg De Harmonie laten weten dat er al een kleine 30.000 tickets voor het nieuwe seizoen waren verkocht, dit mede door de succesvolle Vriendenpreviewavond die voor het eerst volledig was uitverkocht.

Vriendenpreviewavond was voor eerst volledig uitverkocht

Het initiatief bleek een enorm succes

In 2019 hebben wij een nieuwe versie van het Uitfestival bedacht: 'Uit in Huis'. De gezamenlijke culturele instellingen zoals Neushoorn, d'bieb, De Harmonie en het Fries Museum, aangevuld met onder meer ateliers en galerieën, stelden hierbij hun 'huis' open. Het initiatief bleek een enorm succes. Bijna 2000 mensen kwamen langs in De Harmonie bij deze feestelijke opening van het nieuwe culturele seizoen. Er waren o.a. optredens van: Jim Bakkum, The BlueBirds, een Annie- cast met Broadway-ster Willemijn Verkaik. Ook Tryater en Meeuw waren op deze dag te gast in De Harmonie.

De Harmonie Theater Inclusief

De Harmonie wil dé ontmoetingsplek van Leeuwarden zijn waar een breed en divers publiek geniet van een diverse en veelkleurige programmering. Inclusiviteit is voor ons, meer dan alleen het bereiken van mensen met een internationale achtergrond. Mensen van alle leeftijden moeten in contact kunnen komen met podiumkunsten. Vooral ook inwoners van Friesland en Leeuwarden die niet vanzelfsprekend in aanraking komen met kunst en cultuur of inwoners van Leeuwarden met kleine inkomens, gehandicapten, ouderen, LHBTQI+, werkzoekenden, et cetera willen we in dit verband aandacht geven.

De Harmonie was daarom ook in 2019 één van de 19 partners van het landelijke stimuleringsprogramma Theater Inclusief. Dit is een programma waarin verschillende theaters en gezelschappen samenwerken aan een diverse en inclusieve aanpak en werkwijze.

THEATER
INCLUSIEF
publiek, personeel,
programma en partners

Fair Saturday voor de LHBTQ gemeenschap

foto: Club Guy & Roni

Op 30 november, Fair Saturday, programmeerde De Harmonie de voorstelling 'Love' door Club Guy & Roni. 'Love' werd met 500 bezoekers de beste bezochte voorstelling van Guy & Roni in De Harmonie ooit.

"...tegelijktijd herken je de strakke hand van Haver en Weizman. Opvallend dansant deze keer, met krachtig ensemblewerk en meeslepende solo's en duetten"

- Dagblad van het Noorden

★★★★★

Gelukkig weet De Harmonie de oudere doelgroep goed te bereiken, niet in de laatste plaats door de samenwerking met Stichting Vier Het Leven. In 2018 bezochten 253 gasten via Vier Het Leven 37 verschillende voorstellingen. In 2019 waren dat er meer dan twee keer zo veel. Maar liefst 581 gasten bezochten 56 verschillende voorstellingen.

- jaarverslag 2019 -

**De Harmonie weet
de oudere doelgroep
goed te bereiken**

Komt Het Zien!

Stichting Komt Het Zien! maakt theaterbeleving mogelijk voor mensen die blind of slechtziend zijn. Na het succes van Tipping Point in 2018 waren AMADEUS van het Nationale Theater i.s.m. OPERA2DAY en 'Raze om proppers' van Tryater in 2019 te volgen met de blindentolk van Komt Het Zien! Voorafgaand aan de voorstelling kon men kennismaken met het decor, kostuums en de (stemmen van de) acteurs. Tijdens de voorstelling beschrijft de blindentolk wat er op het toneel gebeurt.

theaterbeleving voor mensen die blind of slechtziend zijn

In het kader van Burendag 2019 heeft De Harmonie contact gezocht met 'onze burens' van 'Brownies & Downies'. Hieruit is een samenwerkingsvorm ontstaan waarbij de Brownies & Downies bij geselecteerde voorstellingen meedraaien in de horeca van De Harmonie. De eerste succesvolle try-out was bij een avondvoorstelling van Johnny de Mol in september 2019! waarbij de 'Kanjers' hebben geholpen in de garderobe, achter de bar, bij de kaartcontrole en zelfs de bloemen op het podium hebben overhandigd.

Oerknal richt zich op alle sociale lagen binnen Leeuwarden. Met diverse voorstellingen en activiteiten op verschillende locaties in De Harmonie worden kinderen, ouders, familie en/of verzorgers tijdens Oerknal een hele middag ondergedompeld in cultuur en theater. In 2019 was Oerknal met als thema Dino's voor het eerst volledig (bijna 600 bezoekers) uitverkocht.

De Harmonie Kinderdirectie begon in 2019 echt vorm te krijgen. De kinderdirectie praat mee over het beleid en de programmering. Hoogtepunt van de Kinderdirectie was de aanwezigheid van Amir Issa in juni 2019 bij het Jeugdjournaal op de nationale TV. Natuurlijk sprak hij over zijn rol in de Harmonie Kinderdirectie, maar ook over het feit dat hij als directeur natuurlijk een mooi zakelijk pak moet hebben. Het jeugdjournaal kwam hiervoor naar Leeuwarden en filmde Amir in De Harmonie.

Horeca & events

De Harmonie is trots op de maatschappelijke bijdrage en het podium dat we kunnen bieden aan verschillende gezelschappen. Door de magie van het theater en de diversiteit en flexibiliteit van het team hebben we evenementen kunnen realiseren die de verwachtingen overtroffen.

In 2019 vonden er 398 zakelijke evenementen plaats in De Harmonie, met een bezoekersaantal van 77.260. De opdrachtgevers zijn zeer divers en we zijn blij te constateren dat de zakelijke markt steeds vaker kiest voor De Harmonie als locatie.

De Harmonie heeft de horeca volledig in eigen beheer. Hierdoor kan het theatercafé, de verschillende bars en de artiestenfoyer de gastvrijheid bieden die aansluit bij de kernwaarden van De Harmonie en de verwachtingen van de gasten. Zo verzorgen we een volledige avond uit, in een fijne ambiance en met een wisselend menu.

In 2019 verzorgden we zo evenementen, congressen en bijeenkomsten voor onder anderen: CAP conferentie, DIVOSA congres, 25 Jaar ROC de Friese Poort, Wetsus congres, NVPC congres, STURA Winterball en Noordelijk Film Festival. Daarnaast verwelkomden we dansscholen en schoolmusicals en organiseerden we feesten, premières en dernières.

**In 2019 vonden er 398
zakelijke evenementen
plaats in De Harmonie,
met een bezoekersaan-
tal van 77.260**

Festivals in De Harmonie

foto: Filmfestival

De Harmonie is al 40 jaar de hoofdlocatie van het Filmfestival met ruim 25.000 bezoekers. Een week lang staat alles in het teken van film en is er ruimte voor talentenontwikkeling. Jonge filmmakers krijgen de kans om werk te laten zien en dingen mee voor de Film Kick prijs of een Noorderkroon Award.

foto: Bluesfestival

In 2019 vond de 4e editie van het Bluesfestival plaats. Ook dit jaar zagen we een groei in het aantal bezoekers. Van 450 in 2018 naar 640 bezoekers in 2019. Erg opvallend is de gevarieerdheid van onze gasten. Blues is in opkomst (revival). Ook vinden er steeds meer kruisbestuivingen plaats tussen de gevestigde blues artiesten en jonge talenten plaats. Een mooie ontwikkeling waar we voor de toekomst kansen zien.

Green Key

In 2019 mocht De Harmonie wederom het Green Key gouden certificaat in ontvangst nemen! Een waardering voor de inspanningen om het gebouw en de organisatie verder te verduurzamen. Dat zien we ook terug in het energieverbruik. In navolging op 2018 konden we opnieuw een besparing van het gas en het elektriciteitsverbruik van ca. 15% realiseren (t.o.v. het gemiddelde van de afgelopen tien jaar). Daarnaast zit duurzaamheid ook in de genen van ons restaurant en zelfs op de afdelingen achter de schermen. Zo draagt De Harmonie bij aan een gezonde omgeving.

ACTIVA	31 december 2019	31 december 2018
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa	597	673
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorraden	32	31
Vorderingen		
Vordering op Gemeente	-	57
Handelsdebiteuren	84	249
Belastingen en premies Sociale verzekeringen	110	73
Overige vorderingen en overlopende activa	180	570
	374	949
Liquide middelen	3.225	2.558
TOTAAL ACTIVA	<u>4.228</u>	<u>4.211</u>

PASSIVA

31 december 2019

31 december 2018

EIGEN VERMOGEN

Stichtingskapitaal	-	-
Bestemmingsfondsen	82	-
Algemene reserve	199	310
	<u>281</u>	<u>310</u>

EGALISATIERESERVES

Extra afschrijvingen	1.049	921
Rente	492	492
	<u>1.541</u>	<u>1.413</u>

VOORZIENINGEN

Voorziening jubileumuitkeringen	54	53
---------------------------------	----	----

KORTLOPENDE SCHULDEN

Crediteuren	435	651
Schuld aan Gemeente	-	4
Belastingen en premies Sociale verzekeringen	74	72
Overige schulden en overlopende passiva	1.843	1.708
	<u>2.352</u>	<u>2.435</u>

TOTAAL PASSIVA4.2284.211

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
BATEN			
Voorstellingen en projecten			
Recette	2.408	2.169	2.268
Directe kosten	<u>2.334-</u>	<u>2.028-</u>	<u>2.107-</u>
	74	141	161
Strangers on Stage			
Recette	-	-	139
Bijdrage LF2018	66	-	682
Directe kosten	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>805-</u>
	66	-	16
Overige extra activiteiten LF2018			
Omzet extra activiteiten	-	-	80
Overige bijdragen	-	-	188
Directe kosten	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>139-</u>
	-	-	-66
Horeca			
Omzet	983	900	1.398
Personeelskosten	494-	473-	690-
Overige directe kosten	<u>307-</u>	<u>288-</u>	<u>452-</u>
	182	139	256
Verhuringen			
Omzet	608	396	718
Directe kosten	<u>107-</u>	<u>40-</u>	<u>94-</u>
	501	356	624
Saldo uit doelstellingen	<u>823</u>	<u>636</u>	<u>991</u>
Subsidiebatens			
Gemeentelijke exploitatiesubsidie	1.494	1.455	1.755
Overige bijdragen	51	40	49
SRP-subsidie	<u>38</u>	<u>38</u>	<u>38</u>
	1.583	1.533	1.842
SOM DER BATENS MINUS DIRECTE LASTEN			
	<u>2.406</u>	<u>2.169</u>	<u>2.833</u>

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
<u>LASTEN</u>			
Personeelslasten	1.727	1.763	1.786
Huisvesting & inventarissen			
Afschrijvingen	156	283	161
Onderhoud	448	437	436
Huur gebouw	965	970	956
Overige huisvestingskosten	346	370	336
	<u>1.915</u>	<u>2.060</u>	<u>1.889</u>
Gemeentelijke doelsubsidies	1.705-	1.689-	1.675-
	<u>210</u>	<u>371</u>	<u>214</u>
Beheer & administratielasten	145	147	146
Verkoop & promotielasten	217	197	234
Overige baten & lasten	5	10-	67
Rentebaten & -lasten	-	1-	-
SOM DER INDIRECTE LASTEN	<u>2.304</u>	<u>2.467</u>	<u>2.447</u>
Exploitatieresultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	102	298-	386
Vennootschapsbelasting	2-	-	6-
EXPLOITATIERESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING NA BELASTINGEN	<u>100</u>	<u>298-</u>	<u>380</u>
Dotatie (onttrekking) aan egalisatiereserve	128-	230	122-
Dotatie aan bestemmingsfondsen	82-	-	-
ONTTREKKING (TOEVOEGING) AAN ALGEMENE RESERVE	<u>110-</u>	<u>68-</u>	<u>258</u>

Personeel

In relatie tot de functie en opdracht heeft De Harmonie een betrekkelijk klein personeelsbestand; er wordt gewerkt met 31,24 fte aan vaste medewerkers en 16,07 fte op basis van flexibele inhuur.

Het gemiddelde personeelsbestand van De Harmonie zag er in 2019 als volgt uit:

Directie	1.00
Gebouwbeheer/facilitair	1.00
Finance & Control	2.50
HRM/directiesecretariaat	1.00
Programmering	1.00
Marketing & Publiciteit	4.00
Techniek	10.00
Horeca & Events	8.00
Publieksservice	3.00
Overig	1.50
Totaal in Vaste dienst	totaal 31 fte

Gebouwbeheer/facilitair	1.00
Finance & Control	1.00
Marketing & Publiciteit	1.00
Techniek	4.00
Publieksservice	1.00
Horeca	8.00
Totaal Flexibele Inhuur	totaal 16 fte
Totale Personeelsbestand	totaal personeelsbestand 47 fte

Daar waar normaal gesproken De Harmonie weinig verloop kent in haar personeelsbestand, hadden we in 2019 te maken met een tweetal belangrijke personeelsmutaties op cruciale functies: Na een dienstverband van 17 jaar, nam De Harmonie in februari 2019, afscheid van haar directeur: de heer A. Oostvogel. Per 15 januari 2019 is mevrouw M.A. van der Woude aangetreden als nieuwe directeur.

Bestuur

In 2019 heeft De Harmonie, wegens het verstrijken van de termijnen - afscheid genomen van de heer S. Jansen. Per september 2019 is de heer M. Kuipers benoemd tot nieuwe voorzitter.

Het bestuur bestaat per 31 december 2019 daarmee uit de volgende leden:

De heer M. Kuipers, voorzitter

De heer M. Perquin, penningmeester

Mevrouw M. Miltenburg, secretaris

De heer J. Zeinstra, bestuurslid

De heer M. de Jong, bestuurslid

De heer K. Terpstra, bestuurslid

Tot slot

De Harmonie kijkt met een goed gevoel terug op het jaar 2019. Door onze efficiënte bedrijfsvoering en goed bezochte activiteiten behaalden wij, ook na het piekjaar van Leeuwarden / Fryslân Culturele Hoofstad 2018, een mooi eindresultaat. Wij zijn er trots op dat we in totaal 873 activiteiten wisten te organiseren met een totaal van 202.437 bezoekers. Het aanbod was een goede samenhang tussen commercieel en artistiek, een meerlaags aanbod, gelardeerd met topvoorstellingen, prijswinnaars, publiekslievelingen en lokale coryfeeën.

De korting van de Gemeente Leeuwarden van € 300.000 subsidie heeft echter stevige inhoudelijke consequenties voor ons theater. Niet alleen in 2019 maar ook voor de komende jaren zien wij ons genoodzaakt veel minder (artistiek interessante) voorstellingen te programmeren. Dit vraagt aandacht. Vooral omdat wij ons hoofdstedelijk theater sterker dienen te profileren, maar ook met het oog op de nieuwe cultuurnota waarin de gemeente de ambitie onderschrijft om de legacy van LF 2018 de komende jaren verder uit te dragen. Wij blijven er bij de Gemeente Leeuwarden dan ook op aandringen dat extra subsidie voor De Harmonie nodig is.

De enorme extra uitdaging die de covid-19 pandemie ons bovendien stelt, overtuigt ons nog eens extra van onze centrale lokale en verbindende functie. We willen hier als Harmonie onze verantwoordelijkheid in nemen. De Harmonie wil een podium zijn voor een groot en divers publiek waar verhalen worden verteld die urgent zijn. Waar een gevarieerd aanbod staat dat actueel is en dat door de bezoeker wordt herkend. Ook tijdens en na de coronacrisis willen wij het huis zijn waar kunst en cultuur ervoor zorgt dat bezoekers zich geïnspireerd voelen. Ook de komende jaren. Hoe we dat gaan doen, is nu nog onzeker, maar dat we dat gaan doen, staat voor ons vast. We zien u graag terug in De Harmonie.

Namens het bestuur van de Stichting Cultureel Centrum De Harmonie,

Marijke van der Woude,
directeur

Leeuwarden, juni 2020

Het succes van 2019 werd mede mogelijk gemaakt door:

